

ANNE BABA TUTUMLARI

05.02.2020

Sayın Veli;

T

toplumu oluşturan temel

birim olan aile insanın sosyalleşip toplumsallaşma davranışlarını geliştirdiği ilk yer olması bakımından oldukça önemlidir.

Bireyin psikolojik ve sosyal gelişimini doğrudan etkileyen en önemli faktörlerden biri aile içi iletişim ve anne babaların davranışlarıdır.

Anne baba tutumları; değerleri, amaçları, beklentileri ve çocuk davranışlarını şekillendirmektedir.

Genel olarak anne- baba tutumlarını altı başlıkta toplanmıştır.

- * Aşırı otoriter ve baskıcı tutum,
- * Çocuk odaklı tutum (aşırı hoşgörülü tutum)
- * Dengesiz ve tutarsız tutum,
- * Aşırı koruyucu ve kollayıcı tutum,
- * Demokratik tutum
- * İlgisiz ve kayıtsız tutum

Çocuk yetiştirmek ekip işidir.

Bir çocuğun anne-ye, babaya, halaya, teyzeye, dedeye, komşuya, mahalleye ihtiyacı vardır. Ekip ne kadar birbiri ile uyumlu ise çocuk yetiştirmek o kadar kolaylaşacaktır.

-Doğan Cüceloğlu-

ÇOCUK ODAKLI TUTUM

Tutumda kontrol düşük, kabul-ilgi yüksek olup, anne-baba çocuğa karşı çok ilgili ve duyarlıdırlar.

-Anne ve baba çocuğun istekleri doğrultusunda hareket etmektedir.

-Bu tutumda, kurallara uymaması durumunda çocuğa herhangi bir yaptırım uygulanmamaktadır .

AŞIRI KORUYUCU TUTUM

-

Ebeveyn çocuk üzerinde hakimiyet kurar ve aşırı koruyucudur.

-Çocuk ile aşırı ilgilenme, çocukla ilgili her şeyi kendilerinin yapması gerektiğini düşünme,

-Çocuğa olan aşırı sevgi ve denetim yüzünden çocuğun kendine özgü bir yaşamının olmasına izin vermeme,

-Çocuklarının her şeyi kendilerine sormalarını bekleme, bilgileri dışında hiçbir şeyin olmasına izin vermemektedirler.

OTORİTER VE BASKICI TUTUM

- Anne baba baskıcı tutum ile çocuğa karşı otorite figürü olmaktadır.
- Anne- baba ve çocuk arasında hüküm süren duygu çocuğun korkusudur.
- Bu tutumda çocuğun kurallara bağlı kalması, kurallar içinde yaşaması istenir.
- Aşırı otoriter ebeveynler çocuklarını sürekli eleştirirler.

DENGESİZ TUTARSIZ TUTUM

- * -Dengesiz-kararsız anne-baba tutumunda anne ve baba arasında görüş ayrılıkları olabilmekte, değişken davranışlara rastlanabilmektedir .
- * -Anne veya babadan birinin olumlu olan davranışı diğeri tarafından olumsuz olarak değerlendirilebilmektedir.
- * -Dengesiz-kararsız tutumda, disiplin yok değildir. Anne-babanın tutumları aşırı hoşgörü ile cezalandırma arasında gidip gelmektedir .

İLGİSİZ KAYITSIZ TUTUM

- * Kontrol ve kabul- ilginin düşük düzeyde bulunduğu çocuk yetiştirme tutumudur.
- * Anne-baba çocuğa ayıracağı zamanı ve onunla kuracağı ilişkiyi en aza indirmeye çabalamaktadır.
- * Çocuk anne-babayı rahatsız etmediği sürece çocukla ilgili sorun olduğunu düşünmemektedirler.
- * İlgisiz tutum sergileyen anne-babalar, çocuklarını kendilerinden uzak tutmaktadırlar.

DEMOKRATİK TUTUM

- * Kontrolün ve kabul-ilginin birlikte ve dengeli bir şekilde görüldüğü çocuk yetiştirme tutumudur.
- * Bu tutumda anne-baba çocuğu dinlemekte ve onunla sözel iletişim kurmaktadır.
- * Bu tutumu benimseyen anne-baba kendi haklarını ve çocuklarının korumaktadır.
- * Demokratik tutumda, işbirliği ve paylaşım içinde çocuğa davranış öğretilmeye çalışılmaktadır.

ÇOCUK NE YAŞIYORSA ONU ÖĞRENİR

Eğer, bir çocuk sürekli eleştirilmişse; Kınamayı ve ayıplamayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk kin ortamında büyümüşse; Kavga etmeyi öğrenir.

Eğer, bir çocuk alay edilip aşağılanmışsa; Sıkılıp, utanmayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk sürekli utanç duygusuyla eğitilmişse; Kendini suçlamayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk hoşgörülle yetiştirilmişse; Sabırlı olmayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk desteklenip, yüreklendirilmişse; Kendine güven duymayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk övülmüş ve beğenilmişse; Takdir etmeyi öğrenir.

Eğer, bir çocuk hakkına saygı gösterilerek büyütülmüşse; Adil olmayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk güven ortamı içinde yetişmişse; İnançlı olmayı öğrenir.

Eğer, bir çocuk kabul ve onay görmüşse; Kendini sevmeyi öğrenir.

Eğer, bir çocuk aile içinde dostluk ve arkadaşlık görmüşse; Bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.

Dorothy Law Nolte Çeviri:
Doğan Cüceloğlu